

Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus ehk kliima- ja keskkonnatoetus (nn rohestamine) 2018, ökoalade tava

Ühtset pindalatoetust (ÜPT) taotledes on kohustuslik täita kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid (edaspidi *rohestamine*). Kliima- ja keskkonnatoetus (ROH) moodustab 30% otsetoetuste eelarvest. ROH toetuse saamiseks peavad ka maaelu arengukava toetuste taotlejad rohestamise tavad täitma. Taotleja peab täitma ÜPT nõudeid ning järgima kogu toetusõiguslikul maal rohestamise tavasid:

- põllumajanduskultuuride mitmekesistamine;
- püsirohumaa säilitamine;
- ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade (ökoalade) olemasolu.

Rohestamise tavad tuleb lisaks ÜPT taotlusalusele maale täita ka mittetaotlusalusel maal ja alla 0,30 ha suurustel põldudel. ROH toetust makstakse ÜPT kindlakstehtud toetusõigusliku pindala alusel.

Täielikult või osaliselt Natura 2000 võrgustiku aladel asuvad taotlejad järgivad rohestamise tavasid ulatuses, mis on kooskõlas Natura 2000 nõuetega.

Taotleja on vabastatud rohestamise tavade täitmisest mahetunnustatud põllumajandusmaal. Kui tal on lisaks mahetunnustatud põllumajandusmaadele ka mittemahetunnustatud maad, tuleb taotlust täites valida, kas täita rohestamise tavad ainult mittemahetunnustatud põllumajandusmaal või kogu maal. ROH tavade täitmist kontrollitakse vastavalt taotleja tehtud valikule. Kui ta jätab valiku tegemata, siis kontrollitakse tavade täitmist kogu põllumajandusmaal.

Rohestamise tavade täitmisest on vabastatud ka taotlejad, kes 2015. a liitusid väikepõllumajandustootja toetuse kavaga ja 2018. a jätkavad sama kava alusel otsetoetuste taotlemist.

Ökoalade tava

Ökoalade tava peavad järgima taotlejad, kelle põllumaa pindala on üle 15 ha. Siis peab vähemalt 5% põllumaast olema määratletud ökoalana. Taotleja esitab ökoalade andmed ökoalade loeteluga.

Ökoaladena saab märkida:

- põllumaal kasutatavad harimispraktikad:
  - **Kesa** – maad hoitakse katkematult kesas 15. veebruarist kuni 15. augustini ja seal ei kasvatata ega toodeta põllumajandustooteid enne 15. augustit. Kesa kaalutegur ökoalade pindala arvestamisel on 1,0. Ökoalana määratletud kesal on keelatud kasutada taimekaitsevahendeid.
  - **Lämmastikku (N) siduvad põllumajanduskultuurid** - arvestatakse nii puhaskülvina kui ka segus teiste põllumajanduskultuuridega tingimusel, et N siduva põllumajanduskultuuri osakaal taimikus on üle 50 protsendi, mida on võimalik kohapealses kontrollis visuaalselt tuvastada. N siduvad kultuurid on esparsett, ristik, lutsern, mesikas, nõiahammas, vikk, hernes, aeduba, põlduba ja sojauba. N siduvate kultuuridega aladele ei kehti tootmisest tulenevaid piiranguid, lubatud on niita ja niide kokku koguda. Kultuurid peavad olema kasvukohal kogu kasvuperioodi jooksul, seejuures on lubatud saagikoristus ja niitmine koos niite kokkukogumisega. Sisseküünd ning muud taimikut kahjustavad mullaharimisviisid ei ole lubatud enne 15. oktoobrit, v.a kui põllule rajatakse talivili. Talivili peab olema külvatud taotluse esitamise aasta 15. oktoobriks. Lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri ei tohi kasvatada veeseaduse § 29 sätestatud veekaitsevööndis. Nende kultuuride kaalutegur ökoalade arvestuses on 1,0. Alates 2018. aastast on lämmastikku siduvate põllumajanduskultuuridega aladel keelatud igasugune taimekaitsevahendite kasutamine külvist kuni koristuseni. Samuti on keelatud kasutada külviks taimekaitsevahenditega töödeldud seemet. Väetiste kasutamist see piirang ei mõjuta.
  - **Lühikese raieringiga paju madalmeta (Salix) alad** – ei ole lubatud kasutada mineraalväetisi ega taimekaitsevahendeid. Ökoala pindala arvestatakse kaaluteguriga 0,5 (st 1 ha=0,5 ha-d).

- maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise eesmärgil säilitatavad maastikuelemendid – põllusaar, metsasiil, puude rida, hekk, kraav ja kiviaed.

Ökoalade tava loetakse täidetuks, kui:

- üle 75% põllumaast kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, kesaks või liblikõieliste kultuuride kasvatamiseks; või
- üle 75% toetusõiguslikust põllumajandusmaast on püsirohumaa või maa, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks; või
- taotleja põllumajandusmaa pindalast vähemalt 50% asub nn metsasuse erisusega hõlmatud kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil. Omavalitsusüksuste nimekiri on kehtestatud ÜPT määrusega. Kui taotleja põllumajandusmaast asub alla 50% metsasuse - erisusega hõlmatud piirkonnas, tuleb täita 5% ökoalade tava kogu põllumaal. Kui taotleja põllumajandusmaast asub vähemalt 50% metsasuse erisusega hõlmatud piirkonnas ja ta otsustab siiski ökoalade loetelul ökoalad esitada, tuleb tal täita 5% ökoalade tava kogu põllumaal.

Metsasuse erisuse rakendamiseks ettenähtud ühtne geograafiline piirkond moodustub järgmistest Eesti piiriäärsete alade, Vahe-Eesti ning Lääne-Eesti, sealhulgas saarte homogeense piirkonna (kaardil tähistatud rohelisega) kohaliku omavalitsuse üksustest: Alutaguse vald, Anija vald, Haapsalu linn, Haljala vald, Harku vald, Hiiumaa vald, Häädemeeste vald, Jõelähtme vald, Jõgeva vald, Jõhvi vald, Kastre vald, Kehtna vald, Kihnu vald, Kiili vald, Kohila vald, Kose vald, Kuusalu vald, Lääne-Harju vald, Lääne-Nigula vald, Lääneranna vald, Lüganuse vald, Muhu vald, Mulgi vald, Mustvee vald, Märjamaa vald, Narva-Jõesuu linn, Otepää vald, Peipsiääre vald, Põhja-Pärnumaa vald, Põhja-Sakala vald, Pärnu linn, Ruhnu vald, Rõuge vald, Räpina vald, Saarde vald, Saaremaa vald, Saue vald, Setomaa vald, Toila vald, Tori vald, Tõrva vald, Türi vald, Valga vald, Viimsi vald, Vinni vald, Viru-Nigula vald, Vormsi vald, Võru vald.

